

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

ԱՆԻ ՂՈՒՇՉՅԱՆ. «ԱՄԵՆ ԱՆՉԱՄ ԹԲԻԼԻՍԻ ԵՄ ՎԵՐԱԴԱՌՆՈՒՄ ՄԵԾ ՓՈՐՁ ԿՈՒՏԱԿԱԾ»

Եթե թերթերը հայ նշանավորների կենսագրական էջերը, ապա շատերի մոտ հաստատ տեսնելու ենք Վրաստանի հետ կապը: Վրացական շռայլ ու պարարտ հողի հայազգի Մեծերը շատ են: Թբիլիսիում են ծնվել համաշխարհային համբավ ունեցող կոմպոզիտորներ Արամ խաչատրյանը, Միքայել Թարիվերդիևը, երգիչ Շարա Տալյանը եւ վերջապես... Սայաթ-Նովան: Սամցխե-Ջավախեթիում՝ հայ մեծ դասականներ Դերենիկ Դեմիրճյանը, Վահան Տերյանը, աշուղ Ջիվանին... իսկ նույն այդ տարածաշրջանի Ախալցխի քաղաքում ընդամենը 80-100 մետր երկայնքով փողոցում՝ միանգամից երեք նշանավոր գեղանկարիչներ Դավիթ Կոջոյանը, Վարդգես Սուրենյանը, Վահրամ Գայֆեջյանը: Դայ հոգեւոր երաժշտությունը նոր ծայն, թատերական արվեստը նոր գույն է առել հենց Ախալցխից: Լուսինե Ջաքարյանի, Կարպ խաչվանքյանի ծնունդով, իսկ աշխարհում Ախալցխի քաղաքի մասին միգրացիոն շատերն իմացել են հենց այն ժամանակ, երբ լեգենդար շանսոնյե Շառլ Ազնավուրը հպարտությամբ նշել է, որ այդտեղ է ծնվել իր հայրը...

Ժամանակակիցներս այսօր էլ ակամատեսն ենք դառնում գրվող նոր կենսագրությունների, որոնցից մեկը Ախալցխիցն էլ ծնված, Երեւանի Ալ.Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի երիտասարդական օպերային ծրագրի մենեջերուհի, մեր մեցցո-սոպրանո Անի Ղուշչյանին է:

Անին ընդամենը 25 տարեկան է, բայց արդեն հասցրել է մի շարք եվրոպական բեմեր գրավել: Մեր գրույցի ընթացքում, երբ պատմում էր մեկ ամիս առաջ Իտալիայում Scuola dell' Opera Italiana Fiorenza Cedolins մրցույթում նվաճած «Հանդիսատեսի Համակրանք» մրցանակի ու եվրոպական տարբեր օպերային թատրոններից ստացած հրավերների մասին, հանկարծ հաջողության հերթական լուրը եկավ. օգոստոսի 2-ին Անին մասնակցել էր Երեւանի Ալ.Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի եւ «Օտտավիո Զինո» միջազգային համատեղ օպերային մրցույթին եւ այժմ տեղեկացնում էին, որ անցել է կիսաեզրափակիչ փուլ, որը տեղի կունենա սեպտեմբերի 20-22-ը, Դոմոնում... Այնպես որ, Անի-ի էքսկլյուզիվը հայտնելու հնարավորությունը բաժին հասավ «Վրաստանին»:

Այս գեղատես ու տաղանդավոր երգչուհին ծնվել է Դայ Առաքելյան Սուրբ Եկեղեցու Վիրահայոց թեմում ծառայող Տ. Նարեկ բահանա Ղուշչյանի ընտանիքում, ապա տեղափոխվել են Թբիլիսի ու Անին միջնակարգ շարունակել է մայրաքաղաքի թիվ 104 հայկական դպրոցում:

- Կրթօջախում սկսեց գործել «Փոքրիկ Հայեր» երգչախումբը՝ Մարինա Արշակյանի ղեկավարությամբ, եւ ես դարձա երգչախմբի առաջին անդամներից մեկը,- պատմում է Անին: - Այդ ժամանակ չէի էլ գիտակցում, որ երգեցողությունը կարող է դառնալ իմ ապագա մասնագիտությունը: Այդուհանդերձ, «Փոքրիկ հայերն» իմ առաջին երգի «դպրոցն» էր: Այնպես, ինչպես համայնքային տոնական միջոցառման շրջանակներում առաջին բեմելս Թբիլիսիի Պետրոս Ադամյանի անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնում, որը յուրահատուկ սիրով եմ հիշում:

Անին վաղ հասակից երգեց նաեւ Թբիլիսիի «Հայաբ-

տուն» կրթամշակութային եւ երիտասարդական կենտրոնում, ապա Թբիլիսիի Սուրբ Գեորգ առաջնորդանիստ եկեղեցու Մակար Եկմալյանի անվան հոգեւոր երգչախմբում: Երգչախմբի խմբավարը, Թբիլիսիում օպերային ճանաչված երգչուհի Սվետլանա Տատուևան էր (նաեւ այժմ), ով բազմաթիվ սերունդներ էր կրթել ու շատ շնորհալիների մոտ տաղանդ բացահայտել, հոգեւոր երաժշտության հանդես սեր ներարկել:

- Տիկին Սվետլանայի հետ հանդիպումը ճակատագրական դարձավ իմ կյանքում: Իր բարի խորհրդով ինձ ուղղորդեց դեպի օպերային երգեցողություն, որի համար հավերժ երախտապարտ եմ նրան,- ասում է Անին: - Ուսանողական տարիներս անցան շատ լեցուն ու հետաքրքիր կյանքով: Երեւանի պետական կոնսերվատորիայում սովորեցի պրոֆեսոր Սվետլանա Կոլոսարյանի դասաւանդում եւ սկսեցի ամեն օր նորովի բացահայտել դասական երաժշտությունը: Այսպես սկսվեցին իմ արհեստավարժ քայլերը օպերային արվեստում:

Երեւանում ուսումնառումն ավարտելուց հետո, Անիի կենսագրության էջերը նորից լցվեցին Թբիլիսիով: Վերադարձավ ու կրթությունը շարունակեց Թբիլիսիի Վանո Սարաջիշվիլու անվան պետական կոնսերվատորիա-

յում՝ Դոդո Դիասամիձեի դասարանում: Մագիստրատուրայում երկանյա ուսման ընթացքում մասնակցեց Եվրոպական միության ուսանողների փոխանակման Erasmus+ ծրագրին ու Թբիլիսի նրան նորից «թեւեր» տվեց:

- Այն հաջողակներից էի, ում շնորհիվ կրթաթոշակ մեկ տարի Եվրոպայում ուսանելու համար: Սովորեցի Լատվիայի մայրաքաղաք Ռիգայի «Յագեթ Վիտոլի» անվան եւ Գերմանիայի Լյուբեկ քաղաքի երաժշտական ակադեմիաներում: Հետաքրքիր փորձառություն էր ինձ համար Եվրոպական կրթական համակարգը, տեղի մշակույթին մոտիկից ծանոթանալը, այդ մեկ տարվա ընթացքում շատ էինք ծանփորդում եւ ելույթներ ունենում տարբեր քաղաքներում: Որտեղ եղել եմ, միշտ փորձել եմ մոտ լինել տեղի հայ համայնքին, առիթ եմ ունեցել հանդես գալ Շվեդիայում, Էստոնիայում եւ երգել կիրակնօրյա պատարագներին:

Մեկ տարի առաջ Երեւանում, Հայկական Ազգային Օպերայի եւ բալետի «Թատրոնի երիտասարդական օպերային ծրագրի» ղեկավար Լեւոն Ջավադյանը Անին հրավիրեց երիտասարդական օպերային կազմ: Այս ընթացքում բազմաթիվ ելույթներ ունեցավ ու հաջողություններ գրանցեց: Անցյալ տարի աշնանը դարձավ հայկական «Romansiada» մրցույթի առաջին մրցանակակիրը, ծնունդ առաջին բեմելով հանդես եկավ Երեւանի մայր թատրոնում «Անուշ» օպերայում Անուշ-ի ընկերուհու դերերգով:

- Շատ ստեղծագործություններ եմ կատարել եւ կատարում: Բայց դեռեւս զգուշությամբ եմ մոտենում երգացանկին, քանի որ իմ ծայնատեսակը՝ մեցցո-սոպրանոն, մի փոքր հատկություն է տա-

րիք է պահանջում: Շատ դերերգեր կան իմ սրտում, որ կուզենամ երգել՝ Բիզեի Կարմենը, Վերթերի Շառլոտտան, Նիկոլայ Ռիմսկի-Կորսակովի Լյուբաշան եւ Վերդիի Ադուլետան եւ Ամմերիսը... նպատակներն ու ծրագրերը շատ են, ամեն ինչ իր հերթին եւ Աստծո կամքով,- ասում է Անին:

Անիի մեծ ցանկություն-նպատակներից մեկը նաեւ Թբիլիսիի օպերային թատրոնում ներկայացնել է, քանի որ իրեն համարում է այս երկրի զավակը: Ասում է, որ Թբիլիսիի ու Երեւանի օպերային թատրոնները մշտապես համագործակցել են ու փոխայցերի հարուստ պատմություն ունեն: Մեծ հույս ունի, որ ավանդույթը նորից կվերականգնվի, ու ինքը հանդես կգա վրաց հանդիսատեսի առջեւ եւս, Թբիլիսիի օպերային թատրոնի պատմական բեմում:

- Հուսով եմ,- ասում է Անին,- որ Թբիլիսիի բեմում կներկայանամ արդեն մեծ փորձ կուտակած: Կարելորդ հավատալ եւ գործել, բայց չշտապել, ամեն ինչ իրագործվում է իր ժիշտ ժամանակին, երբ դու իսկապես պատրաստ ես դրան: Պետք է միշտ պատրաստ լինել խոչընդոտների, սակայն չհուսահատվել ու շարժվել միայն առաջ: Հավատում եմ՝ Աստված կառաջնորդի:

ՊԱՅՄԱՆ ԲՈՍՄԱՆՅԱՆ

ՀԱՍՏԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՄԵՆՔ

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻԻ ԵՎ ՆԻՆՈԾՄԻՆԴՅԻ ՄՈՒՆԻՑԻՊԱԼԻՏԵՏՆԵՐԻ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻՆ ՀՈՒՋՈՂ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՄԵՐ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ ԵՆ

Վրաստանում գործող «Սոցիալական արդարության կենտրոն» մեր ոչ կառավարական կազմակերպությունը աշխատում է ժողովրդավարության, սոցիալական, քաղաքական եւ հավասարության քաղաքականության հարցերով, ունի 10 տարվա փորձ:

Մենք մի քանի տարի ուսումնասիրում եւ հետազոտում ենք էթնիկ ու կրոնական փոքրամասնությունների առջեւ ծառացած մարտահրավերները, խնդիրներն ու կարիքները: Ուսումնասիրությանը եւ հետազոտությանը զուգահեռ, մենք այդ հարցերն ակտիվորեն ներգրավում ենք քաղաքական օրակարգ՝ փորձելով փոխել իրականությունը տարբեր գործիքների միջոցով եւ լուծում տալ հարցերին: Այստեղ նկատի ունենք միջազգային կազմակերպությունների հետ աշխատանքը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ համագործակցությունը եւ իրավական վեճերի մեխանիզմների կիրառումը:

Ջավախեթիի տարածաշրջանում մեր կազմակերպությունը ակտիվորեն աշխատում է 2021 թվականից: «Սոցիալական արդարության կենտրոնը» այցեր է կատարում Ախալքալաքի եւ Նինոծմինդա-յի մունիցիպալիտետների գյուղեր՝ ուսում-

նասիրում տեղի բնակիչների իրավական եւ սոցիալական իրավիճակը: Մենք արդեն իսկ ուսումնասիրել եւ բացահայտել ենք համակարգային, սոցիալական, քաղաքական եւ իրավական որոշ խնդիրներ, որոնք մտահոգում են տեղի բնակչությանը: Բացի բնակչության հետ հանդիպումներից, մենք այցելել ենք գյուղերում գործող հասարակական եւ գյուղատնտեսական հիմնարկներ եւ տեղացիների կողմից փոխանցված խնդիրների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ստուգել տեղում:

Հետազոտության շրջանակներում, ի հայտ են եկել հիմնախնդիրներ՝ կապված քաղաքական մասնակցության, Վրաստանի քաղաքացիության ստանալու, պատշաճ որակյալ միջնակարգ կրթության, նախադպրոցական կրթության, հողակտորների անհավասար բաշխման, քաղաքացիական պաշտպանության, տեղեկատվության հասանելիության, սոցիալական պաշտպանության,

հասարակական տրանսպորտի, շրջակա միջավայրի պաշտպանության, մշակութային արժեքների պահպանման եւ նմանատիպ այլ խնդիրներ:

Ակնհայտ է, որ այս տարանջատման քաղաքականությունը հանգեցնում է հասարակության մեկուսացմանը եւ օտարմանը քաղաքականությունից եւ դժվարացնում նրանց սոցիալական կարիքների, շահերի եւ մտահոգությունների քաղաքական արտիկուլյացիան: Ախալքալաքի եւ Նինոծմինդայի մունիցիպալիտետների բնակիչներին հուզող խնդիրները տարիներ շարունակ կուտակվել են եւ լուծում գրեթե չեն ստացել: Ահա ինչու, ուսումնասիրության շրջանակներում հայտնաբերված խնդիրները, ինչպես պարզվեց, փոխկապակցված եւ համակարգային են, համապատասխանաբար պահանջում են համալիր մոտեցումներ եւ պետության կողմից հատուկ դրական միջամտություն ու աջակցություն:

Բնակչության շրջանում քննադատական զգացողություն կա, որ կառավարությունը իրենց մասին հիշում է միայն նախընտրական շրջանում, իսկ խոստումնե-

րը, որոնք տրվել են, գրեթե չեն կատարվում կամ կատարվում են մասամբ միայն ու կրկին ընտրությունների ժամանակ: Ցանկալի է, եւ շատ կարելու, որ տեղական ինքնակառավարման մարմինները լսեն տեղի բնակիչներին, եւ սկսեն լուծել այն խնդիրները, որոնք առավել կարելու են եւ առաջնահերթային, որոնք նաեւ տարիներ շարունակ ծանր բեռ են տեղացիների համար: Որոշ համակարգային հիմնախնդիրներ, ինչպիսիք են շրջաններում կրթության որակը, պահանջում են ավելի համակարգված մոտեցում կենտրոնական, պետական մարմինների ներգրավմամբ:

Հարգանքներով՝

ՏԻԳՐԱՆ ԹԱՐՅԱՆ

Ջավախեթիում «Սոցիալական արդարության կենտրոն» կազմակերպության Ջավախեթիի տարածաշրջանի համակարգող

ՆՈՐ ՎԱՐԿԱՆԻՇ

ՌԴ Ե ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՆԱՅԱՐՈՒՄՏ ՄԱՐԴԸ

Հիշում եմ, շուրջ մեկուկես տասնամյակ առաջ, ըստ Forbes ամսագրի, Վրաստանի ամենահարուստ մարդը համարվում էր Բադրի Պապարկապիշվիլին: Նրա մահից հետո Վրաստանում ամենահարուստների ցուցակը գլխավորեց Բիչինա Իվանիշվիլին: Հետաքրքիր է այսօր, երբ Բիչինա Իվանիշվիլին իր ունեցածի որոշակի մասն արդեն օգտագործել է բարեգործական փարբեր նախագծերի իրականացման համար, ի՞նչ է գլխավորում Վրաստանում հարուստների ցուցակը:

Ա.Կիրակոսյան

Ծալկայի մունիցիպալիտետ

Դուք իրավացի եք, Forbes - ի վերջին հրապարակումների համաձայն, Վրաստանի ամենահարուստ քաղաքացին ոչ թե Բիչինա Իվանիշվիլին է, այլ դա՝ Կասպիական ծալկայի ընկերության վարչության նախագահ Միխեիլ Լոնթաձեն: Նա իր կապիտալով գերազանցեց Բիչինա Իվանիշվիլին: Ամսագրի տվյալներով, Լոնթաձեի կապիտալը կազմում է 5,1 միլիարդ դոլար, եւ աշխարհի ամենահարուստ մարդկանց ցուցակում նա զբաղեցնում է 597-րդ տեղը: Նշենք, որ Բիչինա Իվանիշվիլին իր 4,8 միլիարդ դոլարով այդ ցուցակում 632-րդն է:

Նշենք, որ Միխեիլ Լոնթաձեն առանձնակի հաջողության հասավ անցյալ տարվա հոկտեմբերին: Նրա գլխավորած Kaspi Bank-ը հաջող ներդրումներ կատարեց Լոնդոնի ֆոնդային բորսայում:

47-ամյա Միխեիլ Լոնթաձեն ծնվել է Բաթումիում: Դեռ եւս Թբիլիսիում սովորելու տարիներին հիմնել է աուդիտորական եւ կոնսուլտինգային ընկերություն՝ IPO Georgia Consulting Group Audit:

Թեեւ այսօր նա իր գործունեությունն իրականացնում է Ղազախստանում, այդուհանդերձ, չի դադարում հայտարարել, որ սիրում է Վրաստանը եւ երբ ծերանա, անպայման կտեղափոխվի Վրաստան: Իսկ 2017-ին նա նշեց, որ հանդիսանում է Վրաստանի քաղաքացի, ունի վրացական անձնագիր եւ Ղազախստանի քաղաքացիությունն ստանալու մտադրություն չունի:

Ավելացնենք, որ ընթացիկ տարվա հունիսին Միխեիլ Լոնթաձեն, կորոնավիրուսի դեմ պայքարում ներդրած ավանդի համար, պարգևատրվել է Ղազախստանի նախագահի սահմանած մեդալով:

ՀԵՏԱՔՐԵՐ Ե...

ՎԵՐԱԴԱՐՁՐԵՑ ՌԵԿՈՐԴԱԿՐԻ ՏԻՏՂՈՍԸ. 10 ՐՈՊԵՌԻՄ 40 ՀՈԹ-ԴՈԳ

Լսել եմ, որ արեւմուտքում անց են կացնում առաջին հայացքից տարօրինակ մրցույթներ՝ ով ավելի շատ զարեցուր կխմի, ով ավելի շատ հոթ-դոգ կուտի եւ այլն: Ու հաճախ

նման մրցույթների արդյունքները գրանցվում են Գինեսի ռեկորդների գրքում: Որքանով է դա իրական:

Վ.Սաղաթելյան

Ախալքալաքի

Ըստ երեւույթին, մարդկային երեւակայությունը սահման չունի: Դուք իրավացի եք, Արեւմուտքում հափախ են կազմակերպում ավելի քան տարօրինակ մրցույթներ: Մասնավորապես, ընթացիկ տարվա հուլիսի 4-ին, ԱՄՆ անկախության օրվա կապակցությամբ, անցկացվեց հոթ-դոգ ուտելու մրցույթ: Ամերիկուհի Միկի Սուդոն վերականգնել է հոթ-դոգ ուտելու չեմպիոնի տիտղոսը՝ 10 րոպեում ուտելով 40 մրցույթ: Սակայն, այդուհանդերձ, նրան չի հաջողվել գերազանցել սահմանած իր համաշխարհային ռեկորդը՝

48 ու կես մրցույթի:

Նշենք, որ Միկի Սուդոն 2014 թվականից կանանց մրցումների բոլոր ժամանակների հաղթողն է, սակայն 2020 թվականին նա չի մասնակցել մրցույթին՝ հղիության պատճառով: Նրա հայրենակից Միշել Լեսկոն կերել էր 30 հոթ-դոգ: Այս տարվա մրցույթին Լեսկոն զբաղեցրել է 2-րդ տեղը, հաղթող է ճանաչվել Միկի Սուդոն:

Արագությամբ հոթ-դոգ ուտելու առաջին մրցույթը տեղի է ունեցել 1916 թվականին: Մրցույթն անցկացվում է ամեն տարի:

ՆԱՎԱՍԱՐԴ. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐՈՎ ՍԿՍՎԵՑ 4515 ԹՎԱԿԱՆԸ

Օգոստոսի 11-ը Հայոց Նավասարդն է, հեթանոսական տոն՝ կապված Հայկի եւ Բելի ավանդական ճակատամարտի, Հայկի կողմից Բելի նետահարման պատմության հետ:

Ըստ ավանդության՝ Հայկ Նահապետը, չցանկանալով հպատակվել Ասորեստանի տիրակալ Բելին, իր տոհմով Բաբելոնից գալիս է Արարատի երկիրը: Բելը որոշում է ուժով հնազանդեցնել նրան եւ մեծ զորքով մտնում է Արարատի երկիր: Հայկը որդիներով ու թոռներով ընդառաջ է գնում Բելի զորաբանակին եւ Վանա լճի ափին մարտի բռնվում: Մ.թ.ա. 2492 թ.-ի օգոստոսի 11-ին սկսվում է ահեղ ճակատամարտը: Կռվի ժամանակ, ճանաչելով Բելին, Հայկը երեքթեւյան նետով հարվածում է նրա կրծքին, որը, դուրս գալով Բելի թիկունքից, խրվում է գետնի մեջ: Բելն անշնչացած տապալվում է, իսկ ջախջախված Բաբելոնական բանակը փախուստի է դիմում:

Ի պատիվ Հայկի հաղթանակի՝ հայկական Նոր տարին տարեկիցը, համարվել է օգոստոսի 11-ը: Այնուհետեւ, Հայկական օրացույցը կոչվել է Բուն Հայկա թվական, որտեղ ամսանունները կոչվել են Հայկի 12 ուստրերի եւ դուստրերի անուններով: Հայկը ճակատամարտի տեղում կառուցել է Հայք դաստակերտը, որի անունով շրջակա գավառը կոչվել է Հայոց ձոր, իսկ այն բլուրը, որտեղ սպանվել է Բելը՝ Գերեզմանք:

Հայկի սերունդը նրա անունով կոչվել է Հայկազունք, Հայկազարմք, Հայք, իսկ երկիրը՝ Հայք, Հայոց աշխարհ, Հայոց տուն, Հայաստան: Ըստ ավանդակալի՝ Հայկը հայ ժողովրդի անվանադիր նախնին է եւ ռազմի գերագույն աստվածը: Նավասարդը հայկական տոմարի

առաջին ամիսն է: Կազմված է «նավ» (նոր) եւ «սարդ» (տարի) բառերից եւ նշանակում է «նոր տարի»:

Նավասարդյան օրերը հայերը տոնում էին առանձին շուքով՝ խրախմանքներով ու տոնախմբություններով: Նոր տարին սկսվում էր նավասարդի (օգոստոս) մեկից եւ տեւում մեկ շաբաթ: Մեծարում էին Ամահիտ ու Աստղիկ աստվածուհիներին, ինչպես նաեւ Վահագն դյուցազնին, որոնք ժողովրդի մոտ բարի համբավ ունեին: Նավասարդի կամ Ամա-նորի աստվածը հայ դիցաբանության մեջ համարվում էր պտուղների պահապանը եւ մարդկանց կերակրողը: Նրա արծա-նը գտնվում էր Բազալանում, որը հեթանոս հայերի նշանավոր ուխտատեղիներից մեկն էր: Այստեղ կառուցված էր մի առան-ձին հյուրանոց, ուր պատսպարան էին գտնում եւ կերակրվում օտարական անցորդներն ու եկվոր ուխտավորները:

Տոնակատարությանը ներկա էր լինում թագավորն իր շքախմբով: Դուրս էր բերվում նաեւ բանակը: Ուխտավորները զոհաբերության համար բերում էին խոյեր, աղավիններ, խոշոր եղջերավոր անասուններ, որոնց եղջյուրնե-

րը ներկում էին զանազան գույ-ներով: Գիշերները խարույկ էին վառում, որոնց բոցերի վրայով ցատկում էին երեխաները եւ պատանիները՝ չար ոգիներից ազատ լինելու համար: Նավասարդյան տոնի առթիվ հավաքված բազմությունը իր հետ բերում էր նաեւ տարվա պտուղների առաջին բերքը: Այդ ժամանակ կատարվում էին մեծա-հանդես արարողություններ, տեղի էին ունենում ծիարշավներ, եղջերուների վազք եւ բաց էին թողնում հազարավոր աղավին-ներ: Այդ օրը յուրահատուկ կե-րակուրներ եւ ուտելիք էին պատ-րաստում: Ճոխ սեղան էին բաց-ում եւ ընտանիքի բոլոր ան-դամներն ուրախությամբ էին դի-մավորում Նավասարդը:

Կար նաեւ տոարակ կախե-լու սովորություն: Երդիկներից կախում էին գույնզգույն գուլ-պաներ՝ այն ակնկալիքով, որ դրանց մեջ Նոր տարվա նվեր-ներ հայտնվեն:

Նավասարդը նշվում է նաեւ մեր օրերում՝ Գառնիի տաճա-րում: Տոնակատարության ժա-մանակ պատրաստվում են ավան-դական հայկական ուտեստներ: Տոնը ուղեկցվում է ազգային պա-րերով, երգերով, խաղերով ու գուշակություններով:

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԽՄԵՔ ԶՈՒՐ՝ ՍՈՎԱԾ ՓՈՐԻՆ

Գիտնականները առաջարկել են մի քանի հիվանդությունների կանխման եւ բուժման ավելի քան պարզ միջոց՝ ուղղակի ամեն առավոտ սոված փորին խմել ջուր:

Սա 100 տոկոսով արդյունա-վետ բուժում է: Երբ դուք արթ-նանում եք առավոտյան, մինչեւ լվացվելը խմեք 4 բաժակ (ամեն մեկում 160 մլ) ջուր: Դրանից հետո կարող եք լվանալ ատամ-ները եւ զբաղվել այլ գործերով: Սակայն առաջիկա 45 րոպե նուտել չի կարելի: Այդ ժամանա-

կից հետո կարող եք անցնել ձեր օրվա սովորական ռեժիմին: Սա-կայն, ամեն սնունդ ընդունելուց հետո, դուք առաջիկա երկու ժա-մը ոչինչ չպետք է ուտեք: Եթե չեք կարողանում սկսել միան-գամից 4 բաժակից, սկսեք մե-կից եւ հասցրեք մինչեւ 4: Այս մեթոդը ձեզ կապահովի

էներգիայով եւ կօզնի հաղթա-հարել ձեզ անհանգստացնող հիվանդությունը: Հստակ հիվան-դությունների դեպքում, հստակ օրեր են հարկավոր այս մեթո-դով բուժվելու համար:

Փորկապոթյուն 10 օր, գաստ-րիտ 10 օր, բարձր արյան ճն-շում 30 օր, շաքարային դիաբետ 30 օր, տուբերկուլյոզ 90 օր:

Այս մեթոդը ոչ միայն բուժում է հիվանդությունները, այլեւ՝ օգ-նում առողջ պահել օրգանիզմը:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Իմաստուն մարդկանց արարքները թե-լադրված են խելքով, ավելի քիչ խելամիտների-նը՝ փորձով, ամենատգետներից՝ անհրաժեշ-տությամբ, կենդանիներից՝ բնությամբ:

ՊՐՈՐԻՅՐ ՄԵՎԱԿ

Տգիտությունը խելքի գիշերն է՝ անլուսին ու անասող գիշերը:

ՊԼՍՈՆ

Դատավորը խոսող օրենք է, իսկ օրեն-քը՝ համր դատավոր:

ՀԱՐԼՁ ԴԻԿԵՆՍ

Ով խիզախ է, նա նաեւ համարձակ է:
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍՈՒՎՈՐՈՎ

Արդարությունը բարձրագույնն է բոլոր առաքինություններից:

ՍՈՒՐԱՍ

Արդարությունը առանց իմաս-տության շատ բան է նշանակում, իմաս-տությունը առանց արդարության՝ ոչ մի նշանակություն չունի:

ԱՐՔԻՄԵՐ

Հումորի զգացումը օգնում է հեշտությամբ հաղթահարել մնացած բոլորի բացակայությունը:

Ս.ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

«Վրաստանի» ընթերցող

Թբիլիսի

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԴՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶԴՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ ԼԱՎԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՆ ՆԵՐՇՆՉՈՒՄ

Նիստում նշվեց, որ, ընդհանուր առմամբ, տնտեսական ճիշտ քաղաքականության արդյունքում, էկոնոմիկայի գրեթե բոլոր ոլորտներում գրանցվել է տնտեսական նկատելի աճ, ին-

մարները՝ ենթակառուցային տարբեր նախագծերում:

Ամփոփելով տնտեսական խորհրդի երկօրյա աշխատանքի արդյունքները, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշին-

Օգոստոսի 6-7-ին Դիլիջանում, Կենտրոնական բանկի ուսումնասիրտագոտական կենտրոնում, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի գլխավորությամբ, անցկացվեց Հայաստանի վարչապետին կից տնտեսական քաղաքականության խորհրդի նիստ:

չը թույլ է տալիս զգալիորեն ավելացնել առանձին ոլորտների ֆինանսավորումը, ինչպես նաև ներդրումային գու-

յանը մասնակիցների ուշադրությունը բեռնեց քննարկման ժամանակ բացահայտված հիմնախնդիրների արագ կարգավորման անհրաժեշտության վրա, նշելով, որ երկրի առջև ծառացած մարտահրավերների դիմակայությունը հնարավոր է միայն տնտեսական կայուն զարգացման պայմաններում: Վարչապետն առանձին գերատեսչություններին հանձնեց կոնկրետ հանձնարարականներ եւ սահմանեց դրանց կատարման կոնկրետ ժամկետները:

ՆԵՐԿԱ ԴՐՈՒԹՅԱՄՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԱՊՐՈՒՄ Է 2 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ 900 ՄԱՐԴ

2011 թվականի մարդահամարի հիմքով՝ Հայաստանի վիճակագրական կոմիտեի իրականացրած բնակչության ընթացիկ հաշվառման տվյալներով, Հայաստանում այս տարվա հուլիսի 1-ի դրությամբ բնակվում է 2 միլիոն 961 հազար 900 մարդ: Նրանցից 1 միլիոն 564 հազար 500-ը կին են, 1 միլիոն 397 հազար 400-ը՝ տղամարդ: Քաղաքներում բնակվում է 1 միլիոն 890 հազար 200 մարդ, իսկ գյուղերում՝ 1 միլիոն 071 հազար 700 մարդ:

Հայաստանում 2022թ. հունվար-հունիսին, ծնվածների սեռերի հարաբերակցության գործակիցը կազմել է 111.3 տղա՝ 100 աղջկա հաշվով. նախորդ տարվա հունվար-հունիսին արձանագրված 108.0-ի համեմատ: Հանրապետությունում 2022թ. հունվար-հունիսին, գրանցված 1 000 ամուսնությունների համեմատ, արձանագրվել է ամուսնալուծության 278 դեպք՝ 2021թ. հունվար-հունիսին արձանագրված ամուսնալուծության 246 դեպքի համեմատ:

2022թ. առաջին կիսամյակում արձանագրվել է 7 հազար 926 ամուսնություն եւ 2 հազար 207 ամուսնալուծություն: Ծնվել է 16 հազար 511, մահացել՝ 14 հազար 679 մարդ, բնական հավելանքը կազմել է 1 832:

2022թ. տարեկան գլխավորությամբ՝ Հայաստանի մշտական բնակչության թվաքանակի 63,1 տոկոսը կազմել է աշխա-

տունակ բնակչությունը (16-62 տարեկան), 21,4 տոկոսը՝ աշխատունակ տարիքից ցածր (0-15 տարեկան), իսկ 15,5 տոկոսը՝ աշխատունակ տարիքից բարձր (63 եւ ավելի տարեկան) բնակչությունը: Հայաստանի 1 000 աշխատունակ տարիքի բնակչությանը բաժին է ընկել անաշխատունակ տարիքի 585 մարդ (245 տարեց եւ 340 0-15 տարեկան երեխա):

Հայաստանի վարչատարածքային բաժանման հիմքը «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» եւ «Երեւան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքներն են, որոնց համաձայն Հայաստանի տարածքը բաժանվում է 10 մարզերի եւ Երեւան քաղաքի: Հայաստանում կա 49 քաղաք եւ 953 գյուղ:

ՀԵՐԱՆՈՍԱԳՐՈՒՅՑ՝ ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻ ԵՎ ՎԱԿԱՐՍԻ ԳՈՐԵՏԻՆԻ ՄԻՋԵՎ

Օգոստոսի 8-ին հայկական կողմի նախաձեռնությամբ հեռախոսագրույց է տեղի ունեցել Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի եւ ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի միջև:

Քննարկվել են Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ իրավիճակի զարգացմանը, ինչպես նաև հայ-ադրբեջանական սահմանին անվտանգության ապահովմանն առնչվող հարցեր: Այս համապոքսություն ընդգծվել է Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ղեկավարների 2020 թվականի նոյեմբերի 9-ի, 2021 թվականի հունվարի 11-ի եւ նոյեմբերի 26-ի պայմանագրերի բոլոր դրույթների կատարման կարելությունը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ COVID-19-ՈՎ ՎԱՐՍԱՎԵԼՈՒ ԳԵՂԵՐԸ ԱՎԵԼՆԵՐՈՒ ԵՆ

Հայաստանի առողջապահության նախարարության տվյալներով, երկրում օգոստոսի 1-7-ն ընկած ժամանակահատվածում, կատարվել է 4115 թեստավորում, գրանցվել է կորոնավիրուսային հիվանդության 1849 դեպք: Նշված ժամանակահատվածում գրանցվել է մահվան 2 դեպք: Վերջին 7 օրվա ընթացքում առողջապահության թիվը կազմում է 1352: Ներկայում բուժում է ստանում 2161 քաղաքացի: Հայաստանում, ընդհանուր առմամբ, համավարակի ժամանակահատվածում կատարվել է 3 մլն 165 հազար 287 թեստավորում, հաստատվել է կորոնավիրուսային հիվանդության 428 հազար 648 դեպք: Առողջապահության թիվը կազմում է 416 հազար 161, մահացել է 8 հազար 637 քաղաքացի:

Նախորդ 7-օրյա կտրվածքով՝ հուլիսի 25-31-ն ընկած ժամանակահատվածում, թեստավորված 6487 քաղաքացիներից կորոնավիրուսային հիվանդություն հայտնաբերվել է 1434 հոգու մոտ: Մինչ այդ տեսական ժամանակ դեպքերի թիվը չէր հասնում 1000-ի:

ԱՐԿԱԴԻ ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ - 75

ՖՈՒՏԲՈԼԻ ԱԴԱՄԱՆԴԸ՝ ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՇՐՋԱՆԱԿՈՒՄ

Օգոստոսի 11-ին կլրանար հանրահայտ խորհրդային ֆուտբոլիստ, երեւանյան «Արարատի» լեգեոն Արկադի Անդրեասյանի 75-ամյակը: Ու թեւեւ հանկարծախա մահին անցյալ տարի նրան երկնային արքայություն տարավ, մենք՝ նրա բազում երկրպագուները, ասես, չենք դադարում զգալ Արկադիի կենդանի ներկայությունը, տեսնել լեգենդար ֆուտբոլիստի գեղեցկագույն խաղը:

Կարծում եմ, բոլոր նրանք, անկախ ազգային պատկանելությունից, ովքեր դիտել են Արկադի Անդրեասյանի խաղը, կհամաձայնեն ինձ հետ նրանում, որ այս հանձարեղ ֆուտբոլիստը վիթխարի ուրախություն էր պատճառում ֆուտբոլի երկրպագուներին:

Արկադի Անդրեասյանը հաղթանակին միտված ֆուտբոլիստ էր եւ նրա համար նշանակություն չուներ, թե ում դեմ է խաղում՝ գերմանական «Բայերնի»», թե՞ պատկերավոր ասած, թաղամասի վետերանների: Նա միշտ միտված էր հաղթանակի, եւ դա նրա բնավորության յուրահատկություններից մեկն էր: Թիմային խաղի կազմակերպչի ունակությամբ օժտված, ուներ անսպառ աշխատասիրություն եւ պայքարի բացառիկ ունակություն: Բեկեմբաուերը նրան կոչում էր խորհրդային Նետցեր, մարզական շատ լրագրողներ՝ հայկական Կրուիվ:

Մյուսնխեմի «Բայերնի» հետ Եվրոպայի չեմպիոնների լիգայի քառորդ եզրափակչում երեւանյան հանդիպումից հետո, որն անցկացվեց 1975 թվականի մարտին, գերմանական հանրահայտ թիմի հռչակավոր մարզիչ Դ.Կրամերը հիացել էր Արկադիի խաղով: Նա առանձնակի ընդգծեւում էր, որ Անդրեասյանը գնդակով շարժվելիս երբեք չէր նայում գնդակին ու գնդակն, ասես, սոսնձված էր նրա ոտքին եւ սա ոչ այլ ինչ էր, քան՝ բնության շնորհ:

Հիշեցնենք, որ «Բայերնի» հետ հանդիպումը անցկացվեց մարտի 19-ին, այսինքն, այն ժամանակ, երբ խորհրդային առաջնությունը դեռ չէր մեկնարկել, եւ մարզիկները դեռեւս լրիվ մարզական պատրաստվածությամբ չէին հասել: Թեպետ ֆուտբոլի ճանաչված մեկնաբան Վ.Վինոկուրովը այն ժամանակ նշեց, որ Անդրեասյանը խաղաց այնպես, իբրեւ արդեն հասել է իր մարզական պատրաստվածության կիզակետին: Կրկնենք, որ Անդրեասյանի այդ մարզական պատրաստվածությունը ֆուտբոլային խաղաշրջանի մեկնարկին էր եւ ոչ

կեսերին եւ, որպեսզի մարտին հնարավոր լիներ խաղալ այնպես, ինչպես Անդրեասյանը, նա գործադրեց իր կամային բոլոր հատկությունները՝ կամքի ուժ, հոգեբանություն, այն ամենը, ինչով կարող էր տարբերվել մյուսներից:

Ինձ բախտ է վիճակվել ամձամբ չվիճել ճանաչված շատ մարզիչների եւ ֆուտբոլի մեկնաբանների հետ՝ Նիկիտա Սիմոնյան, Վալերի Լոբոնովսկի, Վլադիմիր Պերետուրին, Սլավա Սարգսյան: Անդրեասյանի մասին յուրաքանչյուրը խոսում էր եզակի ոգեւորությամբ, շատերը նույնիսկ շեշտում էին նրա բարդ բնավորությունը, թեւեւ անմիջապես ավելացնում, որ, եթե չլիներ այդպիսին, չէր դառնա այն՝ ինչ կար:

Հիշեցնենք, որ 1975 թվականի այդ հիշարժան խաղում, «Բայերնի» կազմում հանդես էին գալիս հիանալի ֆուտբոլիստներ եւ աշխարհի չեմպիոններ:

Արկադի Անդրեասյանի խաղը, միջազգային մրցաշարերի շրջանակներում, զարմացնում էր բոլորին: Այսպես, անգլիական «Վեստ Հեյմի» ղեկավարներն «Արարատի» հետ հանդիպումից հետո, առաջարկեցին նշել գումարը, որը հայ ֆուտբոլիստին թույլ կտար խաղալ իրենց թիմում, սակայն այդ ժամանակ դա թույլատրելի չէր:

Եիշտ է, «Արարատում» Անդրեասյանի խաղընկերները հայկական ֆուտբոլի այնպիսի լեգենդներ էին, ինչպիսիք՝ Էդուարդ Մարկարովը, Լեւոն Իշտոյանը, Հովհաննես Զանազանյանը, Ալեքսանդր Բանդարենկոն եւ ուրիշներ, միեւնոյն է, Անդրեասյանը մշտապես առաջատարի դերում էր:

Արկադի Անդրեասյանը բարեկամական ջերմ կապեր

Լուսանկարը արված է 1992 թվականի օգոստոսի 10-ին Թբիլիսիի հայկական բաղնիքում երկրպագուների հետ հանդիպմանը: Չախից՝ Կոտե Մախարաձե, Արմեն Պողոսյան, Ալեքսանդր Զիվաձե եւ Արկադի Անդրեասյանը

ուներ Թբիլիսիի «Դինամոյի» ֆուտբոլիստների՝ Սուրբազ Խուրցիլավայի, Ռեւազ Զոնուաշվիլու, Դավիթ Դիփիանու, Մանուշար Մաչաիձեի, Վալերի Գուցաեւի, Ռեւազ Զելեբաձեի, Ալեքսանդր Զիվաձեի հետ, հաճախ էր հանդիպում նրանց խաղադաշտում, երեւանի «Արարատ»-Թբիլիսիի «Դինամո», այսպես կոչված, կովկասյան «դերբիում»: Հատկանշական է, որ մարզական հավաքներին Արկադի Անդրեասյանն ու Մանուշար Մաչաիձեն ապրում էին նույն սենյակում: Իսկ օգոստոսյան այս օրերին Արկադին միշտ ծննդյան շնորհավորանքներ էր ստանում իր վրաց ու ալավզգի բարեկամներից:

...Եվ ուրեմն, եկեք չխախտենք ավանդույթը ու մեր պաշտելի ֆուտբոլիստին, շարունակենք շնորհավորել որպես կենդանի լեգենդի՝ հավերժացնելով նրա վիթխարի ավանդը հայկական ֆուտբոլի ու մասնավորապես «Արարատի» ձեռք բերած հաջողություններում:

Արկադի Անդրեասյանի թբիլիսյան երկրպագուների անունից՝

ԱՐՄԵՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՕԳՈՍՏՈՍ

14.08.2022 Վերափոխումն Սուրբ Աստվածածնի

Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին, մեծ շուքով եւ հանդիսավորությամբ նշում է Սուրբ Աստվածածնի Վերափոխման տոնը: Այն Հայ Եկեղեցու հինգ Տաղավար տոներին չորրորդն է եւ Տիրամորը նվիրված տոներին ամենահինը:

Հայ Եկեղեցին դարեր շարունակ խորին հարգանք ու երկյուղածությամբ է տաժում Աստվածամոր հանդեպ՝ շեշտելով Աստծո մայր լինելու հանգամանքը, մաքրակենցաղությունը, ամօրինակ խոնարհության ոգին, առաքինի վարքն ու նվիրվածությունը: Իսկ հայ կնոջ համար Սուրբ Կույսն առաքինի, հավատավոր մոր, ընտանեկան սրբության պահպանի մարմնացումն է:

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՐՈՐԴՆԵՐԻ

ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ ՏԵԽՍՏՈՒԳՈՒՄ Է ԱՆՑԵԼ ԵՐԹԵՎԵԿՈՐ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ 41 ՏՈԿՈՍԸ

Վրաստանի պետական աուդիտորական ծառայությունը, առաջնորդվելով տեխստուգման 2018-2020 թվականների փորձով, բացահայտել է, որ Վրաստանում դեռ անսարք մեքենաներ են երթնելում, չնայած գործում է տեխստուգման պարտադիր կանոնը:

Ըստ ծառայության, նույնիսկ անսարք տրանսպորտային միջոցների ստուգման եւ տուգանքի համակարգը չի կարողանում ապահովել օրենքի այս պահանջի լիարժեք կատարումը:

2020 թվականին տեխստուգում պետք է անցներ 1 մլն 250 հազար 787 մեքենա, որոնցից ընդամենը 41 տոկոսն է ստուգվել, եւ միայն 38 տոկոսն է բարեհաջող անցել ստուգումը: Հատկանշական է, որ 2019 թվականին ցուցանիշն ավելի բարձր է եղել:

Հիշեցնենք. Վրաստանի խորհրդարանը նախատեսում է նախաձեռնել տրանսպորտային միջոցների տեխստուգման տուգանքների բարձրացման օրինագիծ: Մասնավորապես, եթե ժամկետը լրանալուց հետո, 30 օրվա ընթացքում տրանսպորտային միջոցը տեխստուգում չանցնի, նախնական տուգանքը կկազմի 50 լարի, սակայն հաջորդ տուգանքների չափերը կավելանան:

ԹԱՏՐՈՆ

ԱՂԱՄՅԱՆԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ ՀՅՈՒՐԱԽԱՂԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՎՈՒՇԻ ԵՎ ԼՈՌԿԱ ՄԱՐԶԵՐՈՒՄ

Օգոստոսի 6-9-ը Թբիլիսիի Պ.Աղամյանի անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնը ժամանակակից դրամատուրգ Արմենուհի Սիսյանի (Երեւան) «Ագռավն ասաց» մոնոդրամայով ներկայացավ Հայաստանի Տավուշի եւ Լոռվա մարզերում:

Ամենօրյա ծրագրով, թատրոնի դերասան եւ ներկայացման միակ դերակատար Աշոտ Սիմոնյանը խաղաց Իջեւան, Դիլիջան, Սպիտակ եւ Ստեփանավան քաղաքներում:

- Մենք հաճախ ենք հանդես գալիս Հայաստանի այս մարզերի Մշակույթի տան դահլիճներում, բայց այս անգամ այլ տպավորությամբ ենք վերադարձել,- ասում է թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Բայանդուրյանը:- «Ագռավն ասացը» խոհափիլիսոփայական լուրջ ներկայացում է եւ շատ հաճելի էր տեսնել լի դահլիճն ու լսել ոգեւորված հանդիսատեսի արձագանքը՝ չորս քաղաքներում հավասարապես: Ներկայացումն անցավ լեկիւզում դահլիճներում՝ հանդիսատեսի ջերմ ընդունելության եւ բուռն ծափահարությունների ներքո: Շնորհակալ ենք նաեւ տեղի իշխանություններին, ում աջակցությունն այս հարցում շատ մեծ էր:

Ընթերցողին հիշեցնենք, որ մոնոդրաման առաջին անգամ բեմադրել է հենց Արմեն Բայանդուրյանը, պրեմիերան կայացել է 2019-ին, Թբիլիսիի Ա.Գրիբոյեդովի անվան պետական ակադեմիական ռուսական դրամատիկական թատրոնում, որից երկու օր անց՝ Երեւանի Հերիկ Մալյանի անվան թատրոնում:

ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍԱՆՋԱՆ

ՄՊՈՐՏ

ՇԱԽՄԱՏԻ 44-ՐԴ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ. ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿԱՆԱՆՑ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՂԱՄԱՐԴԿԱՆՑ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԱՐԾԱԹԵ ՄԵԴԱԼԱԿԻՐՆԵՐ

Օգոստոսի 10-ին Հնդկաստանի Չեննայ քաղաքում եզրագիծը հասնեց հուլիսի 29-ից մեկնարկած չվեցարական համակարգով ավանդական շախմատի 44-րդ օլիմպիադան:

Շախմատային օլիմպիադայի կանանց մրցաշարում, 162 հավաքականների միջեւ նույնպես 11 խաղից հետո 18-ական միավորով առաջին երկու տեղերը զբաղեցրին Ուկրաինայի եւ Վրաստանի հավաքականները: Երրորդ հորիզոնականը՝ 17 միավորով զբաղեցրեց Հնդկաստանի առաջին հավաքականը:

Հայաստանի կանանց օլիմպիական հավաքականը 16 միավորով 12-րդն էր:

Շախմատային օլիմպիադայի տղամարդկանց մրցաշարում, որին մասնակցում էին 1488 հավաքականներ, 11 խաղից հետո հավաքելով 19-ական միավոր, առաջին երկու տեղերը զբաղեցրին Ուզբեկստանի եւ Հայաստանի հավաքականները: (Ուզբեկստանին նախապատվությունը շնորհվեց Հայաստանի հետ մեկնամարտում հաղթանակի համար): Այդուսակի 3-րդ հորիզոնականը 18 միավորով զբաղեցրեց Հնդկաստանի երկրորդ հավաքականը:

Վրաստանի տղամարդկանց հավաքականը 14 միավորով զբաղեցրեց 27-րդ հորիզոնականը:

	1		2		3		4		5		
6			7		8						9
			10						11	12	
13					14	15					
				16					17		
18		19							20		
	21				22	23		24			
				25		26				27	
28	29		30			31			32		33
	34							35			
			36		37						
38		39				40		41		42	
				43		44					
45	46		47		48				49	50	51
						53				54	
55									57		
		58				59				60	

ԽԱՄԱՐԱԿԱՆ ԶՆՆՈՒՄ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 6.Ստոր, արժանապատվությունից զուրկ: 8.Չափ, լիմիտ: 10.Վարդագիցների ընտանիքին պատկանող պտուղ: 11.Առավոտ շուտ, կանուխ: 13.Մեծ Հայքի Արշակունի թագավոր՝ Խոսրով ...: 14.Նահանգ ԱՄՆ-ում: 16.Աման, սկավառակ: 17.Կաշվից, մորթուց հագուստեղեն կարող արհեստավոր: 18.Աղամի առաջին կինը: 20.Փորձանք (բրբ.): 21.Ցուցական դերամուն: 22.Գրկաչափ, շալակ: 26.Ամենամեծ աշխարհամասը, որը եվրոպայի հետ կազմում է Եվրասիա մայրցամաքը: 28.Վնարով ուղեւորներ փոխադրող ավտոմեքենա: 31.Թիֆլիսում ստեղծագործող հայ գրող՝ ...-Դոս: 32.Փայտե աման, որ իբրեւ չափ էր ծառայում հացահատիկի համար: 34.Երկու տասնյակ: 35.Հոգեւորական: 36.Պեպոյի բարեկամներից: 38.Հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ՝ Իսրայել ...: 41.Հավերժ: 43.Հայկական աստվածուհի, որին վերագրվում է հնդկական ծագում: 45.Լատինաամերիկական պար: 48.Ըստ Աստվածաշնչի՝ քրիստոնեության հետո «նոր մարդկության» նախահայրը: 49.Հրաբխից դուրս ժայթքող բոցավառ նյութ, մագմա: 52.Փոքրիկ կուժ: 53.Սերտելու համար տրված նյութ: 54.Հարյուր տարի: 55.Օպե-

րային մեներգ: 56.Նվեր, պարգև: 57.Բրազիլացի ֆուտբոլիստ: 58.Գորտի ձայն: 59.Խոշոր, հսկա: 60.Մարզական կոլեկտիվ:

ՈՒՂԱՆԱՅՈՒՆ. 1.Քաղաք Փոքր Հայքում: 2.Փոքր գետակ: 3.Տգարան, առազաստ: 4.Փոքրիկ ապակյա անոթ՝ շշիկ: 5.Մատնիչ, անհավատարիմ: 7.ԽՍՀՄ առաջնորդ: 9.Կլիմա: 12.Զգացմունք: 15.Երգչուհի՝ ...Դոլինա: 19.Ընտիր, բարձրակարգ: 23.Պարատեսակ: 24.Հայոց թագավոր 338-350թթ: 25.Ալկոհոլային խմիչք: 27.Դրամ: 29.Անտառակաքավ, դահուճ: 30.Զրույթ թռչուն: 32.Արեւի գլխարկ: 33.Խոշոր աման, լազան: 37.Բրիտանական ռոք խումբ: 39.Քուլեջ-նախակրթարան Երեւանում: 40.Ըստ ավանդության՝ Սուրբ Հռիփսիմեի քրիստոնյա կույսերի միաբանության մայրապետը: 41.Ավստրալո-ամերիկյան դերասան, ռեժիսոր ... Գիբսոն: 42.Ճապոնական Էլեկտրատեխնիկայի ֆիրմա: 44.Մեղսավոր ու ալյասերված կործանված քաղաք (ըստ Աստվածաշնչի): 46.Հողի մակերեսի չափման միավոր: 47.Կրակի ջերմություն, բոց: 50.Ավանդական սովորույթ: 51.Հանրահայտ հայ կոմպոզիտոր, համաշխարհային դասական ... Խաչատրյան:

Կազմեց ԷԼԼԱ ԱՐԱՐԵՎՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 1.Էյֆելյան: 6.Քարտեզ: 9.Լալա: 10.Արի: 11.Գնել: 12.Գրոհ: 13.Տաքատ: 14.Յոդ: 15.Սարք: 17.Ռուսա: 18.Անցավ: 20.Խանգարել: 23.Մի: 24.Դեկան: 25.Վաստ: 27.Արտ: 28.Երախ: 31.Խակ: 32.Նա: 33.Սերանի: 35.Ամրակապ: 36.Ռաֆ: 37.Լի: 39.Բայց: 40.Տոսկա: 42.Ֆրիկ: 43.Ատա: 44.Կոլա: 45.Բռի: 47.Ալ: 48.Գալա: 52.Սումիա: 53.Հարավ: 46.Գուրգ: 57.Հալեպ: 58.Ելենա: 59.Զի: 60.Իրք:

ՈՒՂԱՆԱՅՈՒՆ. 1.Եմանուել: 2.Ֆրիտյոֆ: 3.Լագոդեխի: 4.Ալեքսանդրապոլ: 5.Նալ: 6.Քանաքարա: 7.Տարտու: 8.Ջոհրապ: 12.Գամ: 13.Տրցակ: 16.Անգետ: 19.Վեներա: 21.Սեսիլիա: 22.Շախմատ: 23.Մոկաց: 26.Սարյան: 27.Անատոլ: 29.Րաֆֆի: 30.Ան: 34.Եռաբլուր: 35.Աբասի: 38.Իկ: 41.Սագ: 44.Կարապի: 46.Ռամզես: 49.Ամուրի: 50.Բասեն: 51.Ռոլան: 53.Հագ: 54.Ալի: 55.Բե:

ԳԼԽԱՎՈՐ ԽԱՐԵԱԳԻՐ՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Գլխ. խմբագրի տեղակալ՝ ՅՈՒՐԻ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Համարի պատասխանատու՝ ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍԱՆՋԱՆ

Համակարգչային ծեւավորումը՝ ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐԱԴԵՂՅԱՆ

ՔՅՅԵՈ ՅՈՆԱՅՅԵՄՈ: ՄԾՈԼՈՆՈ 0105, ՃԱՄԲԵՂՈՆ ՄՅՅԱ 5, ՄԵՐ ԽԱՍՏԵՆ ԹԲԻԼԻՍԻ 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5
ԹՅՂ. Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge E-mail: vrastan.press@gmail.com
Գրանցման վկայական № 4 Կ - 1439
«ԿՈՆՈՐ» հրատարակչություն

«ՅՐԱՆԻՅԱՆ»
ՄԾՈԼՈՆՈ, ՆԱՅՅԵՄԵՂՈ
"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445